Ung Företagsamhet utbildar unga i entreprenörskap. På riktigt.

FÖREBILDER KAN FÅ UNGA ATT BLI ENTREPRENÖRER.

AKTUELL FORSKNING OM ENTREPRENÖRSKAPSUTBILDNING.

DANISH FOUNDATION FOR ENTREPRENEURSHIP
MEMBER OF JA WORLDWIDE

Forskning om unga & entreprenörskap

ung företagsamhet
A Member of JA Worldwide

HUR KAN VUXNA PÅVERKA UNGA ATT BLI ENTREPRENÖRER?

Föräldrar, lokala entreprenörer och lärare kan som förebilder påverka ungdomar att välja en karriär inom entreprenörskap. Påverkan blir större ju starkare ungdomarna identifierar sig med förebilderna.

Det är viktigt att unga människor träffar olika förebilder inom entreprenörskap, eftersom detta ökar deras möjligheter att möta människor som de kommer att inspireras av.

Många studier visar att föräldrarnas yrke påverkar unga människors yrkesval. Ungdomar väljer oftare en entreprenörskarriär om deras föräldrar är egenföretagare. Barn vars föräldrar driver egna företag, visar redan i tidig ålder mycket högre ambitioner att bli entreprenörer och de har högre självförtroende att utföra uppgifter inom entreprenörskap.

I en jämförelse mellan arvs- och miljöpåverkan visade sig miljöpåverkan vara mycket större. Föräldrar kan överföra kompetenser, praktisk arbetslivserfarenhet och ekonomiska resurser till sina barn och därmed uppmuntra dem att välja en karriär inom företagande. Enligt social inlärningsteori är barn och tonåringar speciellt påverkade av sina föräldrars egenskaper, t.ex. tålamod, riskbenägenhet och attityd till självständighet och osäkerhet.

Föräldrar kan fungera som förebilder inom entreprenörskap för sina barn? En pappa som är egenföretagare har ungefär dubbelt så stort inflytande på sin son som på sin dotter. På samma sätt har en mamma som är egenföretagare dubbelt så stort inflytande på sin dotter som på sin son.[1 2]

Påverkan under barndomen

Skolan och den lokala miljön har också stor betydelse. I realiteten har flertalet av entreprenörer inte föräldrar som är egenföretagare, utan har istället påverkats av en stor förekomst av duktiga entreprenörer i det lokala området där de växte upp. Detta bekräftar teorin om att man kan lära sig entreprenörsegenskaper och att dessa kunskaper förvärvas i mötet med en produktiv näringslivsmiljö.[3]

Lärares påverkan

Lärare är viktiga, eftersom de påverkar unga människor under en period i livet då ungdomarna skapar sin egen identitet och fattar beslut om utbildningsval och framtida karriär. Återigen spelar lärarens kön en viktig roll. Endast ett fåtal studier har tittat på inverkan av förebilder inom entreprenörskap i själva undervisningen, men studier har visat att autentiska och ”verkliga” uppgifter i hög grad är motiverande för eleverna. Man kan därför anta att möjligheten att få möta riktiga entreprenörer också är motiverande.

I flera länder har man inom UF-företagande använt entreprenörer från näringslivet som undervisat istället för lärare. En studie av dessa erfarenheter visade emellertid att UF-företagande hade störst effekt när det undervisades som enskilt ämne av kunniga lärare som inkluderade lokala företag i elevernas skolarbeten. Det hade minst effekt när undervisningen hölls av entreprenörer som fokuserade på att upprätta affärsplaner. Detta tyder på att ett samarbete med näringslivet är positivt, då det är motiverande för eleverna att få möjlighet att arbeta med autentiska och verkliga uppdrag. Det visar också att lärare inte kan ersättas av personer från näringslivet som inte har någon pedagogisk bakgrund.[4 5]

En holländsk studie har visat att förebilder påverkar både genom att skapa uppmärksamhet på entreprenörskap och genom att motivera människor att komma igång. Förebilder påverkar genom att ge människor en tro på att de kan lyckas och genom att ge dem riktlinjer för entreprenörskap och även med stöd och råd. Entreprenörer har vanligtvis blivit inspirerade av förebilder som står dem nära, t.ex. familj och kollegor.

Gemensamt för alla förebilder är att deras inflytande på ungdomar är starkast när det även finns andra likheter såsom kön och nationalitet. I ett utbildningssammanhang är det därför viktigt att använda olika förebilder inom entreprenörskap, så att elever med olika bakgrund möter flera inspirationskällor som de kan identifiera sig med.[6]

1 Lindquist, M., Sol, J. & van Praag, C.M. 2015. Why do Entrepreneurial Parents have Entrepreneurial Children? Journal of Labor Economics, 33, (2), 269-296

2 Hoffmann, A., Junge, M. & Malchow-Møller, N. 2014. Running in the family: Parental role models in entrepreneurship. Small Business Economics, 44(1), 79–104.

3 Guiso, Pistaferri & Schivardi, 2015. “Learning Entrepreneurship From Other Entrepreneurs?” NBER Working Paper No. 21775.

4 Bosma, N., Hessels, J., Schutjens, V., van Praag, M. & Verheul, I. 2012. ”Entrepreneurship and role models”. Journal of Economic Psychology, 33(2), 410-424.

5 Moberg, S.K. 2015. JA Europe & MetLife Evaluation Report Secondary school students 2014-15 School year. JA Europe Report.

6 Bosma, N., Hessels, J., Schutjens, V., van Praag, M. & Verheul, I. 2012. ”Entrepreneurship and role models”. Journal of Economic Psychology, 33(2), 410-424.

Fler än 400 000 elever har drivit UF-företag sedan starten 1980.

Ung Företagsamhet är en politiskt obunden, ideell utbildningsorganisation och är en del av den globala organisationen *Junior Achievement*. Sedan 1980 har vi utbildat gymnasieelever i entreprenörskap genom utbildningen UF-företagande. Sedan 2010 arbetar vi även på grundskolan. Ung Företagsamhet ger barn och ungdomar möjlighet att träna och utveckla sin kreativitet, företagsamhet och sitt entreprenörskap.

Ung Företagsamhet har tre läromedel för grundskolan *Vårt samhälle, Se möjligheterna* och *Min framtid och ekonomi* och utbildningen *UF-företagande* på gymnasiet. Dessutom finns ett alumninätverk bestående av före detta UF-företagare.

Vi erbjuder läromedel, lärarhandledningar, fortbildning, bedömningsstöd, möjligheter till stipendier, utbyte med andra länder och inspiration för lärare och elever.
Vi finns över hela Sverige, från norr till söder, genom ett nationellt kansli och 24 regionala föreningar. Vi har över *100 engagerade medarbetare* till hjälp för elever och lärare, och organisationen har en bred kompetens inom entreprenörskap.

Organisationen stöds av offentliga medel och det privata näringslivet.

ung företagsamhet
A Member of JA Worldwide

ungforetagsamhet.se